

FIȘA DISCIPLINEI
Anul universitar 2025-2026
Anul de studiu I / Semestrul II

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ superior	Universitatea „1 Decembrie 1918” din Alba Iulia
1.2. Facultatea	Istorie, Litere și Științe ale Educației
1.3. Departamentul	de Istorie, Arheologie și Patrimoniu
1.4. Domeniul de studii	Istorie
1.5. Ciclul de studii	Licență
1.6. Programul de studii/calificări COR/grupă de bază ESCO*	istoric (COR 263302), istoriograf (COR 263303); politolog (COR 263304) / Cod calificare conform ESCO (European Skills/Competences, Qualifications and Occupations) (https://www.anc.edu.ro/competente/): 2633 - Filozofi, istorici și specialiști în științe politice; 2310 - Profesori universitari și asimilați / Acces în ciclul de masterat

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei		Istoria și teoria artei			2.2. Cod disciplină		I.1204				
2.3. Titularul activității de curs			Conf. univ. dr. Ileana Burnichioiu								
2.4. Titularul activității de seminar / laborator			Drd. Andrea Györfy								
2.5. Anul de studiu		I	2.6. Semestrul		II	2.7. Tipul de evaluare (E/C/VP)		E	2.8. Regimul disciplinei (O – obligatorie, Op – opțională, F – facultativă)		O

3. Timpul total estimat

3.1. Număr ore pe săptămână	4	din care: 3.2. curs	2	3.3. seminar/laborator	2
3.4. Total ore din planul de învățământ	56	din care: 3.5. curs	28	3.6. seminar/laborator	28
Distribuția fondului de timp					ore
a. Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					20
b. Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					10
c. Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					10
d. Tutorat					2
e. Examinări					2
f. Alte activități universitare (vizite de studiu, consultații proiecte, etc.)					0

3.7 Total ore studiu individual (a+b+c)	40
3.8 Total ore activități universitare (d+e+f+3.4)	60
3.9 Total ore pe semestru (3.7+3.8)	100
3.10 Numărul de credite	5

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. de curriculum	-
4.2. de competențe	-

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	Sală cu internet, videoproiector/monitor interactiv; acces la colecții digitale de artă.
5.2. de desfășurare a seminarului/laboratorului	Sală cu internet, videoproiector/monitor interactiv; posibilitate de vizite de studiu la muzee/expoziții; acces la colecții digitale de artă.

6. Competențe specifice acumulate

Competențe/rezultate ale învățării specifice programului de studii	C1. Efectuează cercetare istorică / utilizează metode științifice pentru cercetarea istoriei și a culturii. C5. Prezintă rezultatele analizelor / elaborează documente de cercetare sau susține prezentări pentru a raporta rezultate și interpretări.
Competențe/rezultate ale învățării specifice domeniului și ramurii de știință– prevăzute în standardele ARACIS în vigoare	CP1. Studentul dobândește cunoștințe fundamentale privind principalele epoci istorice și își dezvoltă un cadru teoretic solid în domeniile: istorie antică și arheologie, istorie medievală, istoria artei, istorie modernă și contemporană, istoria regiunilor istorice și a relațiilor internaționale. A1. Studentul face conexiuni între fenomene istorice complexe și aplică metodele de cercetare din domeniul Istorie. R1. Studentul analizează critic fenomene istorice în funcție de epocă, dintr-o perspectivă diacronică.

Competențe transversale	-
-------------------------	---

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	Disciplina urmărește formarea unei baze introductive în istoria și teoria artei, prin înțelegerea principalelor epoci, stiluri și medii artistice, și dezvoltarea capacității de analiză formală și contextualizare istorică a imaginilor și artefactelor. În acest fel, studenții își consolidează competențele de lucru cu surse vizuale, de redactare și comunicare academică, relevante pentru cercetarea istorică și arheologică.
7.2 Obiectivele specifice	1. să definească și să utilizeze corect concepte și terminologie de bază (stil, tehnică, iconografie, tipologie, patronaj, context). 2. să identifice și să descrie trăsături definitorii ale principalelor epoci și curente artistice și să le coreleze cu contexte istorice. 3. să aplice, la nivel introductiv, metode de analiză formală și contextuală (și, unde este cazul, iconografică) asupra unei imagini sau a unui artefact. 4. să elaboreze o fișă de obiect și un scurt text argumentativ (1-2 pagini), cu citare/creditare corectă, și să susțină oral un studiu de caz.

8. Conținuturi*

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
1. Introducere în istoria și teoria artei (concepte, tehnici, tematică, bibliografie) (2h) 2. Începuturile artei pe glob – cele mai vechi mărturii (2h) 3. Artă Egiptului și a Mesopotamiei în Antichitate (2h) 4. Rețelele Mediteranei timpurii (Marea Egee - Anatolia - Levant): circulația formelor și a tehnicilor artistice (2h) 5. Artă Greciei vechi: de la epoca geometrică la cea elenistică (2h) 6. Artă romană: trăsături generale, etape, genuri și medii artistice; artă oficială și artă provincială (2h) 7. Artă bizantină: naștere, categorii, răspândire (2h) 8. Artă islamică: naștere, categorii, răspândire (2h) 9. Artă Europei înainte și după anul 1000; artă romanică (2h) 10. Artă gotică în Europa vestică (2h) 11. De la Prerenăștere la manierism în Europa (Italia, Țările de Jos) (2h) 12. Baroc, rococo, neoclasicism și romantism în Europa vestică (2h) 13. Artă secolului XIX: realism, impresionism, postimpresionism (2h) 14. Curente artistice la începutul secolului XX și în perioada interbelică (2h)	Expunere interactivă, conversație dirijată, studii de caz	2 h fizice pentru fiecare temă. Se includ deplasări la muzee, expoziții, monumente istorice, situri arheologice.
Bibliografie selectivă 1. Robertson, Jean, Hutton, Deborah, <i>The History of Art: A Global View: Prehistory to the Present</i>, Thames&Hudson, 2022. 2. D'Alleva, Anne, <i>How to Write Art History</i>, 3rd ed., Laurence King, 2020. https://archive.org/details/howtowritearthi0000dall/page/186/mode/2up 3. Wood, Christopher S., <i>A History of Art History</i>, Princeton University Press, 2019. 4. Crinson, Mark, Williams, Richard J., <i>The Architecture of Art History: A Historiography</i>, Bloomsbury, 2018. 5. Gombrich, E.H., <i>Istoria artei</i>, ed. revizuită, București, Grupul Editorial ART, 2016. 6. Foster, Hal et al., <i>Art Since 1900: Modernism, Antimodernism, Postmodernism</i>, 3rd ed., Thames & Hudson, 2016. 7. Mirzoeff, Nicholas, <i>How to See the World</i>, Pelican, 2015. https://archive.org/details/howtoseeworldint0000mirz/page/n5/mode/2up 8. Popescu, Mircea (coord.), <i>Dicționar de artă. Forme, tehnici, stiluri</i>, București, Meridiane/Polirom, 2012. 9. Châtelet A., Groslier B.-Ph. (coord.), <i>Istoria artei</i>. Larousse, București, 2006. 10. Wittkower, Rudolf, <i>Art and Architecture in Italy 1600-1750</i>, Vol. 1-2, New Haven, 1999. https://archive.org/details/artarchitecturei0002witt 11. Janson H. W., <i>History of Art</i>, New York, 1986. Resurse online: colecții digitale (Heilbrunn Timeline of Art History/The Metropolitan Museum of Art, British Museum Collection Online, Louvre Collections, Smarthistory, Europeana, Perseus Digital Library, Arachne – iDAI).		
8.2. Seminar-laborator	Metode	Observații
1. Ce sunt: istoria, teoria și critica de artă? Cum analizăm o imagine/un artefact arheologic? (2h) 2. Artă preistorică: artă parietală; sculptură (2h) 3. Imagine și putere în sculptura asiriană și persană (2h) 4. Artă Insulelor Ciclade; Creta și Micene (2h) 5. Artă etruscă (2h) 6. Artă Antichității târzii și a primilor creștini (2h) 7. Artă postbizantină; cazul Balcanilor (atelier, modele, patronaj) (2h) 8. Stiluri și tehnici artistice în Antichitate și Evul Mediu – identificări, discuții; fișe de obiect (2h) 9. Artă romanică pe rutele de pelerinaj (2h)	Expunere interactivă, conversație dirijată, studii de caz, analiză de surse (texte/imagini/artefacte), mini-dezbateri. Deplasări la muzee, expoziții,	2 h pentru fiecare temă.

10. Arta gotică în Europa Centrală: genuri, periodizare, răspândire, centre de difuziune. Studii de caz ((2h)) 11. Renaștere și manierism în Europa Centrală (2h) 12. Baroc, rococo, neoclasicism și romantism în Europa Centrală (2h) 13. Aparatul fotografic și fotografia ca schimbare de paradigmă (2h) 14. Avangarde (futurism, dada, suprarealism) (2h)	monumente istorice, situri arheologice.	
Bibliografie selectivă 1. Robertson, Jean, Hutton, Deborah, <i>The History of Art: A Global View: Prehistory to the Present</i> , Thames&Hudson, 2022. 2. D'Alleva, Anne, <i>How to Write Art History</i> , 3rd ed., Laurence King, 2020. https://archive.org/details/howtowritearthi0000dall/page/186/mode/2up 3. Wood, Christopher S., <i>A History of Art History</i> , Princeton University Press, 2019. 4. Crinson, Mark, Williams, Richard J., <i>The Architecture of Art History: A Historiography</i> , Bloomsbury, 2018. 5. Gombrich, E.H., <i>Istoria artei</i> , ed. revizuită, București, Grupul Editorial ART, 2016. 6. Mirzoeff, Nicholas, <i>How to See the World</i> , Pelican, 2015. https://archive.org/details/howtoseeworldint0000mirz/page/n5/mode/2up 7. Popescu, Mircea (coord.), <i>Dicționar de artă. Forme, tehnici, stiluri</i> , București, Meridiane/Polirom, 2012. 8. Châtelet A., Groslier B.-Ph. (coord.), <i>Istoria artei</i> . Larousse, București, 2006. 9. Taylor, Philip M., <i>Munitions of the mind. A history of propaganda from the ancient world to the present day</i> , Third Edition, Manchester University Press, 2003. 10. Wittkower, Rudolf, <i>Art and Architecture in Italy 1600-1750</i> , Vol. 1-2, New Haven, 1999. https://archive.org/details/artarchitecturei0002witt 11. Janson H. W., <i>History of Art</i> , New York, 1986. 12. Baxandall, Michael, <i>Painting and Experience in Fifteenth-Century Italy</i> , Oxford, 1978. https://archive.org/details/paintingexperien00baxa/page/n5/mode/2up 13. Newhall, Beaumont, <i>The History of Photography</i> , New York, 1992. https://archive.org/details/historyofphotogr0000newh Resurse online: colecții digitale (Heilbrunn Timeline of Art History/The Metropolitan Museum of Art, British Museum Collection Online, Louvre Collections, Smarthistory, Europeana, Perseus Digital Library, Arachne – iDAI).		

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

Disciplina răspunde așteptărilor comunității academice și ale instituțiilor de patrimoniu (muzee, direcții de cultură, centre de documentare, administrații ale siturilor), prin formarea unei baze solide de recunoaștere a stilurilor și mediilor artistice și de analiză a imaginilor/artefactelor în contexte istorice și arheologice. Competențele dezvoltate (identificare, descriere, clasificare, analiză formală și contextuală, redactare și prezentare) sunt necesare în activități de cercetare, inventariere și valorificare a patrimoniului cultural, în proiecte educaționale și de popularizare, precum și în domenii conexe (turism cultural, comunicare muzeală).
--

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	CE.1. Calitatea cunoștințelor și a înțelegerii (repere cronologice, concepte, terminologie) și capacitatea de analiză și contextualizare a unui obiect/imagini.	- examen parțial (scris, pe bază de curs) - examen final (oral, pe bază de curs)	30% 30%
10.5 Seminar/laborator	CE.2. Aplicarea metodelor de analiză, calitatea portofoliului/proiectului și participarea activă la activități (discuții, mini-dezbateri).	- portofoliu (fișe de obiect + exerciții de analiză), prezentare orală; evaluare pe parcurs.	40%
Pentru obținerea notei 5 (cinci), necesară promovării examenului, studentul trebuie să: - obțină minimum 5 (cinci) la evaluarea finală; - predea un portofoliu/referat/proiect conform cerințelor (cel puțin o fișă de obiect și o analiză de imagine/artefact, cu citare/credite corectă); - demonstreze cunoașterea conceptelor de bază și capacitatea de a încadra cronologic și stilistic exemple reprezentative (minimum patru repere majore).			

Data completării

Semnătura titularului de curs

Semnătura titular de seminar

28.09.2025

Data avizării în departament
departament

Semnătura directorului de

1.10.2025

